

SIGURNOST CESTOVNOG PROMETA U REPUBLICI HRVATSKOJ TRENUTNO STANJE I VIZIJA

Josip Mataija
Služba za sigurnost cestovnog prometa

**KARAKTERISTIČNI BROJČANI POKAZATELJI O PROMETNIM
NESREĆAMA U 2016. I 2017. GODINI
- DESET MJESECI -**

		Usporedba '16. i '17.g.	
2016.	2017.	razlika	%

PROMETNE NESREĆE				
U K U P N O	27.369	28.803	1.434	5,2%
S NASTRADALIMA	9.220	9.239	19	0,2%
- s poginulima	239	253	14	5,9%
- s ozlijeđenima	8.981	8.986	5	0,1%
S MATERIJALNOM ŠTETOM	18.149	19.564	1.415	7,8%

NASTRAĐALE OSOBE				
U K U P N O	12.747	12.586	-161	-1,3%
POGINULO	265	277	12	4,5%
OZLIJEĐENO	12.482	12.309	-173	-1,4%
- teško	2.401	2.332	-69	-2,9%
- lako	10.081	9.977	-104	-1,0%

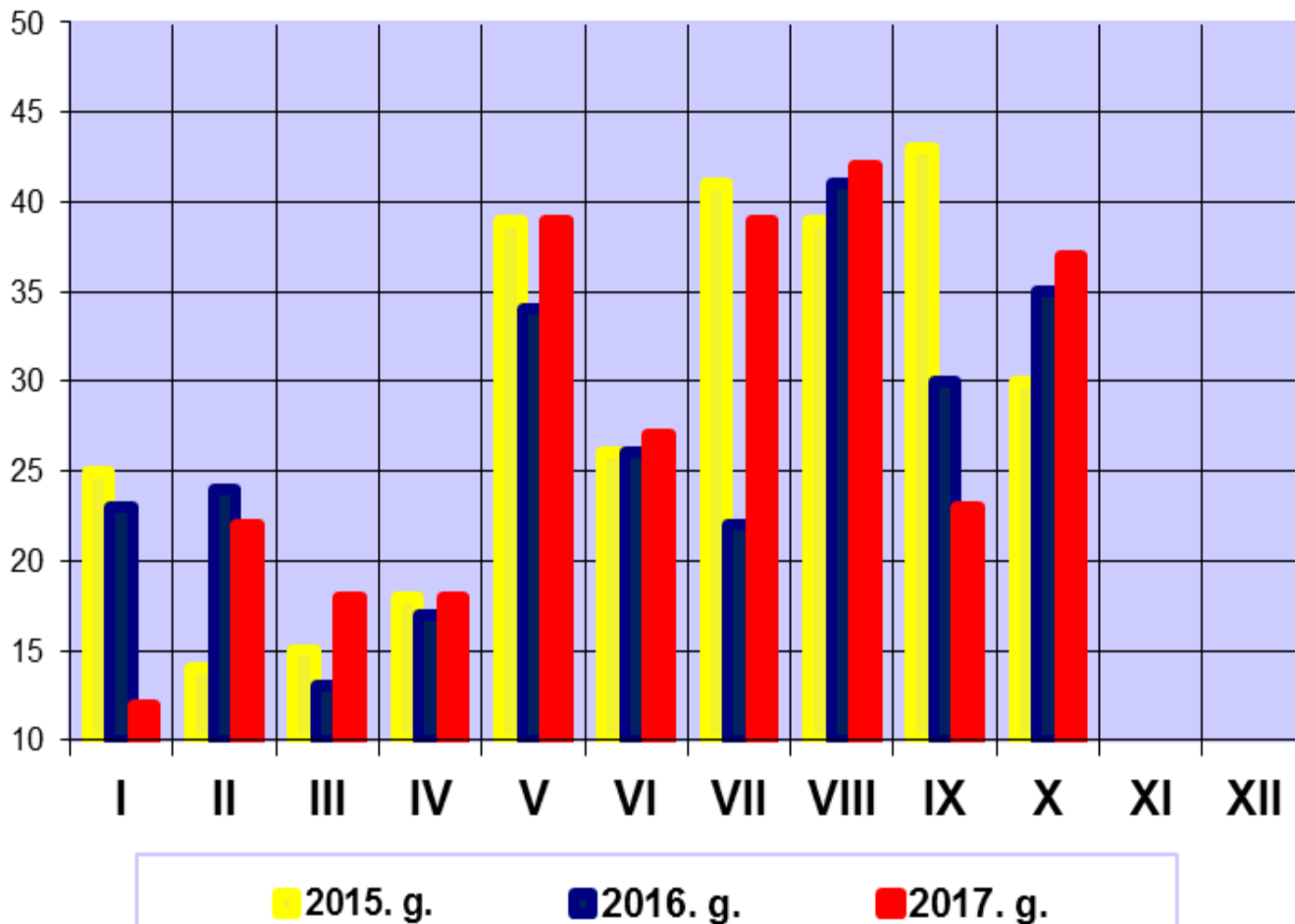
- ▶ **Zabilježeno je:**

- ▶ **povećanje broja prometnih nesreća s poginulima za 5,9%**
- ▶ **povećanje broja nesreća s ozlijeđenim osobama za 0,1%**
- ▶ **povećanje broja nesreća s materijalnom štetom za 7,8%**

- ▶ **povećanje broja poginulih za 12 ili 4,5%**
- ▶ **smanjenje broja teško ozlijeđenih za 69 ili 2,9%**
- ▶ **smanjenje broja lakše ozlijeđenih za 104 ili 1%**

- ▶ **NAPOMENA: Od ukupnog broja smrtno stradali sudionika prometnih nesreća, njih 177 (63,9%) preminulo je na mjestu nesreće, 18 (6,5%) pri prijevozu do zdravstvene ustanove, a 82 (29,6%) u razdoblju od 30 dana od prometne nesreće.**

Poginuli u prometnim nesrećama po mjesecima u zadnje tri godine

**POGINULI SUDIONICI U PROMETNIM NESREĆAMA PREMA VRSTI VOZILA I SVOJSTVU
USPOREDBA 2016. I 2017. GODINA
-DESET MJESECI -**

SVOJSTVO SUDIONIKA	VRSTA VOZILA	2016.	2017.	+/- '17/'16 %
VOZAČ	moped	8	7	-12,5%
	motocikl	29	35	20,7%
	osobni automobil	93	101	8,6%
	teretni automobil	4	7	75,0%
	autobus	0	1	-
	traktor	3	3	0,0%
	bicikl	23	21	-8,7%
	ostala vozila	1	1	0,0%
UKUPNO		161	176	9,3%
PUTNIK	moped	0	1	-
	motocikl	6	3	-50,0%
	osobni automobil	38	52	36,8%
	teretni automobil	1	1	0,0%
	autobus	1	0	-100,0%
	traktor	2	0	-100,0%
	bicikl	0	0	-
	ostala vozila	0	1	-
UKUPNO		48	58	20,8%
PJEŠAK		56	43	-23,2%
SVEUKUPNO		265	277	4,5%

- ▶ **Zabilježeno je:**
- ▶ **povećanje smrtno stradalih vozača motocikala, osobnih, teretnih automobila i autobusa**
- ▶ **smanjenje broja smrtnog stradavanja vozača mopeda i bicikala**
- ▶ **povećanje broja smrtnog stradavanja putnika na mopedima i u osobnim automobilima**
- ▶ **smanjenje smrtnog stradavanja putnika na motociklima, u autobusima i traktorima**
- ▶ **smanjenje broja smrtnog stradavanja pješaka**

POGINULI PO VRSTAMA PROMETNIH NESREĆA

Najviše osoba je smrtno stradalo prilikom:

- ▶ Slijetanja s ceste: 29,6%
- ▶ Sudara iz suprotnih smjerova: 25,6%
- ▶ Naleta na pješake: 15,2%
- ▶ Bočnih sudara: 8,7%

POGINULI PREMA UZROCIMA PROMETNIH NESREĆA

Najviše je osoba smrtno stradalo zbog:

- ▶ Brzine: 38,3%
- ▶ Nepropropisnog kretanja vozila na kolniku: 16,6%
- ▶ Nepoštivanja prednosti prolaska: 7,2%
- ▶ Nepropropisnog pretjecanja: 6,9%

ALKOHOL

ALKOHOLIZIRANI VOZAČI U PROMETNIM NESREĆAMA

(USPOREDBA 2016. I 2017. GODINA)

-DESET MJESECI -

PROMETNE NESREĆE KOJE SU SKRIVILI ALKOHOLIZIRANI VOZAČI	2016.	2017.	2017./2016. +/- %	Udjel u broju svih nesreća i stradanja	
				2016.	2017.
s poginulim osobama	58	67	15,5	24,3%	26,5%
s ozlijeđenim osobama	1452	1455	0,2	16,2%	16,2%
s materijalnom štetom	2077	2137	2,9	11,4%	10,9%
UKUPNO	3587	3659	2,0	13,1%	12,7%
POSLJEDICE ZA SVE SUDIONIKE U NESREĆAMA KOJE SU SKRIVILI ALKOHOLIZIRANI VOZAČI	2016.	2017.	2017./2016. +/- %	2016.	2017.
poginuli	63	70	11,1	23,8%	25,3%
teško ozlijeđeni	469	492	4,9	19,5%	21,1%
lako ozlijeđeni	1624	1568	-3,4	16,1%	15,7%
UKUPNO	2156	2130	-1,2	16,9%	16,9%
POSLJEDICE ZA ALKOHOLIZIRANE VOZAČE U NESREĆAMA KOJE SU SKRIVILI	2016.	2017.	2017./2016. +/- %	2016.	2017.
poginuli	33	37	12,1	18,8%	21,0%
teško ozlijeđeni	268	300	11,9	17,8%	19,9%
lako ozlijeđeni	762	741	-2,8	12,2%	11,8%
UKUPNO	1063	1078	1,4	13,6%	13,6%

- ▶ **Zabilježeno je:**
- ▶ **povećanje broja svih vrsta nesreća**
- ▶ **povećanje broja poginulih i teško ozlijeđenih**
- ▶ **smanjenje broja lako ozlijeđenih**
- ▶ **povećanje udjela prometnih nesreća s poginulima**
- ▶ **povećanje udjela poginulih i teško ozlijeđenih osoba**

MLADI VOZAČI

KARAKTERISTIČNI BROJČANI POKAZATELJI O PROMETNIM NESREĆAMA KOJE SU SKRIVILI MLADI VOZAČI (15-24 G.), S HRVATSKOM VOZAČKOM DOZVOLOM, U 2016. I 2017. GODINI - DESET MJESECI -

		Usporedba '16. i '17.g.		Udjel u broju svih nesreća i stradavanja		
2016.	2017.	razlika	%	2016.	2017.	
PROMETNE NESREĆE						
UKUPNO	2 606	2 782	176	6,8%	9,5%	9,7%
S NASTRADALIMA	1 040	1 021	- 19	-1,8%	11,3%	11,1%
- s poginulima	30	24	- 6	-20,0%	12,6%	9,5%
- s ozlijeđenima	1 010	997	- 13	-1,3%	11,2%	11,1%
S MATERIJALNOM ŠTETOM	1 566	1 761	195	12,5%	8,6%	9,0%
NASTRADELE OSOBE						
UKUPNO	1 567	1 509	- 58	-3,7%	12,3%	12,0%
POGINULO	38	25	- 13	-34,2%	14,3%	9,0%
OZLIJEĐENO	1 529	1 484	- 45	-2,9%	12,2%	12,1%
- teško	265	248	- 17	-6,4%	11,0%	10,6%
- lako	1 264	1 236	- 28	-2,2%	12,5%	12,4%

- ▶ **Kod populacije mladih vozača (15-24 g.), s hrvatskom vozačkom dozvolom vidljivo je:**
 - **smanjenje broja prometnih nesreća s poginulima i ozlijeđenima**
 - **smanjenje broja svih stradavanja**
 - **smanjenje svih udjela osim nesreća s materijalnom štetom**

NACIONALNI PROGRAM SIGURNOSTI CESTOVNOG PROMETA KROZ POVIJEST

- ▶ 1994. godine, zbog potrebe smanjivanja stradavanja u cestovnom prometu, Vlada Republike Hrvatske donosi Nacionalni program sigurnosti cestovnog prometa Republike Hrvatske
- ▶ Te godine broj poginulih na 100.000 stanovnika iznosio je 16,8
- ▶ Donesen je za razdoblje od dvije godine, a za nositelja je određeno Ministarstvo unutarnjih poslova
- ▶ Financiran je proračunskim sredstvima
- ▶ Iz tog vremena datira najstarija preventivna aktivnost MUP-a, usmjerena na zaštitu djece u prometu, „Poštujte naše znakove”

- ▶ Sukladno pozitivnim pomacima, Nacionalni program se provodi i u narednom, petogodišnjem razdoblju, 1996. - 2000. godine
- ▶ Ovo razdoblje se može nazvati razdobljem definiranja glavnih aktivnosti čije provođenje treba dovesti do poboljšanja stanja sigurnosti

- ▶ 2001. godine, Vlada donosi treći program za razdoblje od 2001. do 2005. godine
- ▶ Definirana je multidisciplinarna Radna skupina zadužena za provođenje te je kvalitetno riješeno pitanje financiranja
- ▶ Zadan je glavni cilj – 11 poginulih na 100.000 stanovnika
- ▶ Cilj nije ostvaren – na kraju 2005. bilo je 13,8/100.000

- ▶ 2006. godine, donesen je četvrti program za razdoblje od 2006. do 2010. godine
- ▶ Glavni cilj je bio smanjenje broja poginulih s 13,8 na 10/100.000
- ▶ Po prvi puta je glavni cilj i ostvaren; na kraju 2010. godine, broj poginulih je bio 9,7/100.000 stanovnika

AKTUALNI NACIONALNI PROGRAM SIGURNOSTI CESTOVNOG PROMETA

Okvir za aktualni Nacionalni program sigurnosti cestovnog prometa Republike Hrvatske temelji se na:

- ▶ odredbama i smjernicama Moskovske deklaracije iz 2009. godine,
- ▶ Deklaraciji Ujedinjenih naroda 62/244 iz ožujka 2010. godine i
- ▶ temeljem toga usvojenom 4. Akcijskom programu Europske komisije.
- ▶ Vlada RH donijela ga je za razdoblje od 2011. do 2020. godine

Program ima viziju i svoje ciljeve

Vizija je - drastično smanjenje smrtnog stradavanja i teškog ozljeđivanja u prometu, smanjenje visokih troškova prometnih nesreća, poboljšanje zdravlja i kvalitete života te sigurna i održiva mobilnost.

- ▶ **Glavni cilj: smanjenje** broja poginulih **za 50%** u odnosu na referentnu 2010. godinu, odnosno s 426 na 213 poginulih ili **5/100.000** stanovnika – na tragu prije spomenutih deklaracija
- ▶ Ostali ciljevi: poštivanje dopuštene brzine kretanja vozila kod 90% vozača;
- ▶ stupanj uporabe sigurnosnog pojasa (vozači i putnici u vozilu) od oko 98 posto;
- ▶ stupanj uporabe zaštitne kacige (vozači mopeda i motocikla i putnici na tim vozilima) od oko 98 posto;
- ▶ smanjenje udjela onih koji su pod utjecajem alkohola prouzrokovali prometne nesreće sa 13,5% na osam posto, kao i smanjenje udjela poginulih sudionika u tim nesrećama s 30,3% na 15 posto;
- ▶ Smanjenje broja smrtno stradalih osoba koje su umrle tijekom prijevoza do bolničke ustanove ili umrle u roku od 30 dana od stradavanja u prometnoj nesreći za 30 posto.

PODRUČJA DJELOVANJA NPSCP-a

Promjena ponašanja sudionika u prometu

Bolja cestovna infrastruktura

Sigurnija vozila

Učinkovita medicinska skrb nakon prometnih nesreća

Ostala područja djelovanja

Po prvi puta su jasno određeni nositelji i rokovi za provedbu pojedinih aktivnosti
 Proširena je i aktivirana suradnja s udrugama civilnog društva i znanstvenim institucijama

KONKRETNE MJERE	PROVEDBA				ODGOVORNI ZA PROVOĐENJE
	PROVEDENO	PROVEDBA U TIJEKU	PRIORITET	DUGOROČNO	
Uvođenje preventivnih i represivnih uređaja nadzora na cestama		X	X	X	Ministarstvo nadležno za promet, koncesionari autoceste, Hrvatske ceste, ŽUC-evi
Nabavka uređaja za prometnu policiju	X	X	X	X	Ministarstvo unutarnjih poslova
Sankcioniranje većih prekršajnih ograničenja brzina	X	X	X	X	Ministarstvo unutarnjih poslova
Uvođenje ISA (Intelligent Speed Assistance)				X	Lokalna uprava
Usklađivanje prometnih znakova ograničenja brzina sa stvarnom situacijom na cestama			X		Ministarstvo nadležno za promet
Provođenje preventivno-edukativnih i promidžbenih aktivnosti na temu brzine			X	X	Ministarstvo unutarnjih poslova
Istraživanje			X	X	Ministarstvo nadležno za znanost

Radna skupina

- Nositeljem provedbe Programa Vlada RH je odredila Ministarstvo unutarnjih poslova
- Sunositelji su ministarstva nadležna za promet, obrazovanje, zdravstvo i pravosuđe te stručne organizacije, Hrvatski autoklub, Centar za vozila Hrvatske, Hrvatske ceste i Hrvatski ured za osiguranje
- Delegirane osobe iz spomenutih subjekata čine Radnu skupinu koja prati provođenje Nacionalnog programa, a za rad odgovara ministru unutarnjih poslova

Financiranje Nacionalnog programa predviđeno je:

- Sredstvima stručnih organizacija
- Sredstvima osiguravajućih društava
- Sredstva prikupljena od donacija fizičkih i pravnih osoba.

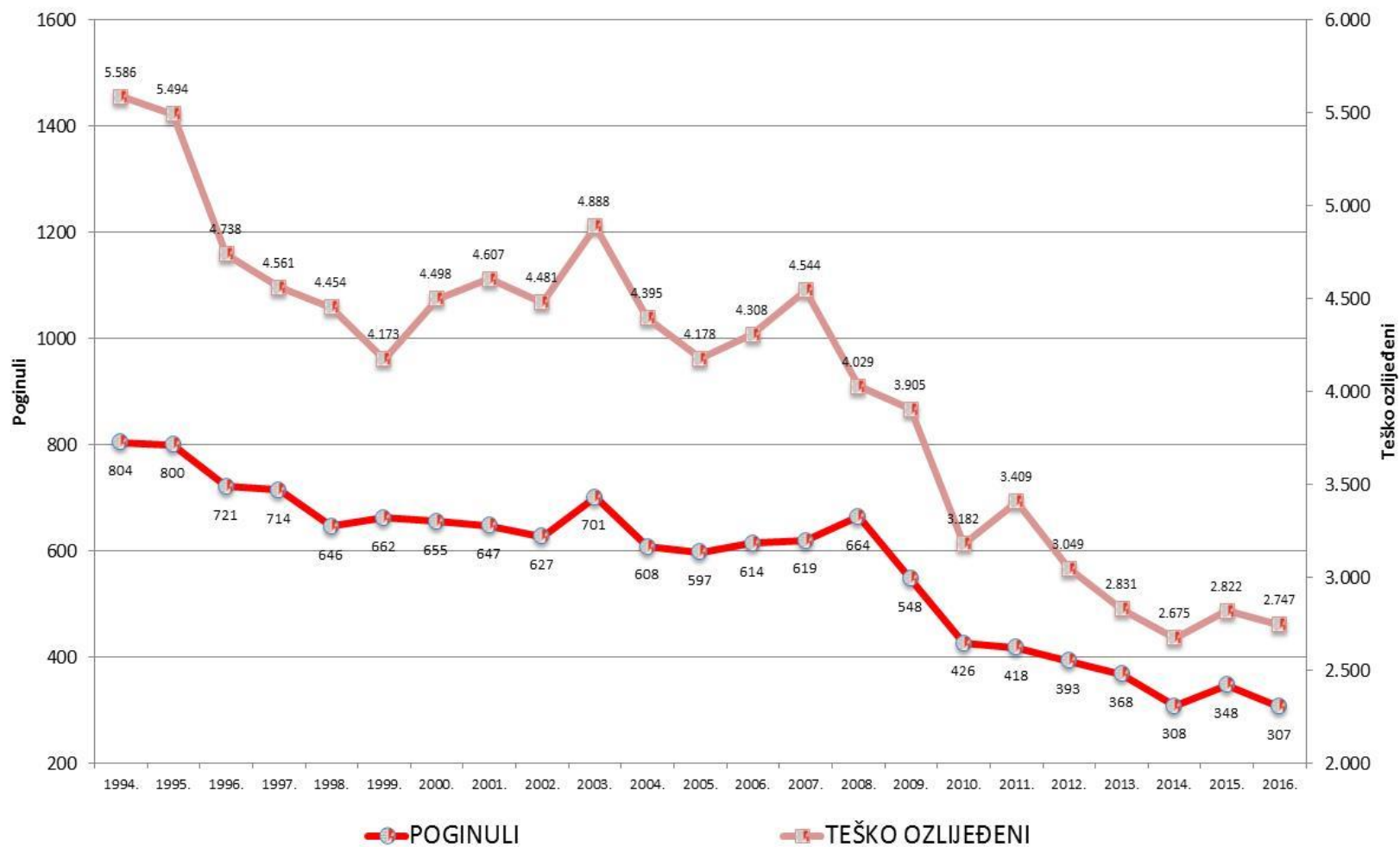
AKTIVNOSTI POLICIJE U PROVEDBI NACIONALNOG PROGRAMA

Aktivnosti usmjerene na područje djelovanja Promjena ponašanja sudionika u prometu:

- ▶ osiguranje vidljive i kontinuirane nazočnosti policijskih službenika na cestama
- ▶ provođenje ciljanih aktivnosti na mjestima i u vrijeme kada se događaju najteže prometne nesreće
- ▶ sankcioniranje prometnih prekršaja koji dovode do najtežih prometnih nesreća

- ▶ usmjeravanje posebne pozornosti na mlade vozače, recidiviste, vozače kojima je izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja vozilima, vozače koji upravljaju vozilima prije stjecanja prava, kao i na prometne prekršaje koji utječu na pasivnu sigurnost (nekorištenje zaštitne kacige i sigurnosnog pojasa)
- ▶ provođenje već tradicionalnih preventivno promidžbenih akcija
- ▶ unaprjeđenje procesa obuke vozača i tehničkih pregleda vozila
- ▶ intenziviranje preventivno-represivnih mjera prema ciljanim, odnosno najranjivijim skupinama sudionika u prometu
- ▶ ostvarivanje pune suradnje s medijima

Broj smrtno stradalih i teško ozlijeđenih osoba u prometnim nesrećama (1994. - 2016.)

Godina	Broj poginulih		Broj poginulih na 100.000 stanovnika	
	Stvarni	Očekivani prema Nacionalnom programu	Stvarni	Očekivani prema Nacionalnom programu
2011.	418	405	9,7	9,5
2012.	393	383	9,2	8,9
2013.	368	362	8,6	8,4
2014.	308	341	7,2	8,0
2015.	348	320	8,1	7,5
2016.	307	298	7,3	7,0
2017.		277		6,5
2018.		256		6,0
2019.		234		5,5
2020.		213		5,0

HVALA NA PAŽNJI!